

HRVATSKI *glasnik*

Godina XV., broj 29.

21. srpnja 2005.

cijena 80 Ft

„SVATI” V SUMARTONU

IZ SADRŽAJA:

„Dogadjaji tjedna” str. 2. – Još ove godine hrvatska radioemisija na Internetu str. 3. – Kako dalje? Savez Hrvata u Mađarskoj str. 4. – Tanac – „Vatra čiji plamen ne gasne” str. 5. – Salančani u Zagrebu str. 6. – Koljnof – „najtamburaškije selo” str. 7. – Stara novost iz Zale str. 8. – Sveta Ana (26. srpnja) str. 9. – Rezultati natjecanja likovnih ostvarenja str. 10. – Najbolji radovi str. 11. Hrvatska zlatna medalija za undanske folkloraše? str. 12. – Sanja da stigne na olimpijadu str. 13. Jednotajedni centar hrvatskoga folklora str. 14. – Misno slavlje u Homokkomáromu str. 15.

STRUČNJACI POSTIGLI DOGOVOR O TRASI KORIDORA V C KROZ BIH

SARAJEVO – Stručne skupine Hrvatske i Bosne i Hercegovine postigle su načelni dogovor o trasi buduće autoceste na dijelu koridora V c koji prolazi kroz BiH, izjavio je Izet Bajrambašić, koordinator Vijeća ministara BiH za ovaj projekt.

Kako ga u srijedu citira sarajevsko „Oslobodenje”, Bajrambašić je objasnio kako je postignuta suglasnost o tome da autocesta treba pratiti istočnu obalu Neretve do Počitelja nakon čega bi prešla na zapadnu obalu, a potom bi se južno od Međugorja spustila prema Hrvatskoj kod graničnog prijelaza Grabovina-Seline i dalje prema Pločama. „Ovaj prijedlog trase autoceste ne narušava povijesne i prirodne resurse u dolini i delti Neretve, a ujedno osigura jednostavno povezivanje svih gradova i mesta u Hercegovini s koridorom V c”, kazao je Bajrambašić izrazivši očekivanje kako će hrvatska strana ovog tjedna i službeno prihvati ovaj dogovor. Prema postojećim procjenama, dionica autoceste kroz Hercegovinu sve do granice s Hrvatskom jedna je od najrentabilnijih na cijeloj trasi, a ujedno bi trebala osigurati razvoj prateće infrastrukture.

Bajrambašić posebice ističe činjenicu kako će se gradnjom autoceste na ovoj trasi mostarska zračna luka približiti Međugorju na samo 30 kilometara.

Pritom će se maksimalno zaštitići postojeće poljoprivredno zemljište kao i turistički potencijali Čapljine, Čitluka i Mostara. Dionica kroz Hercegovinu ujedno je ocijenjena najjeftinijom za gradnju pa bi prvi radovi mogli početi upravo tamo. Najzahtjevnija dionica ostaje ona od Sarajeva do mjesta Potoci sjeverno od Mostara gdje će se morati graditi mostovi i probijati tuneli s dva traka, slično modelu koji je primjenjen pri gradnji ceste od Karlovca do Rijeke. Na temelju mjerena gustoće prometa na budućoj autocesti procijenjeno je kako mjestimično sužavanje na dva prometna traka ne bi dovelo do stvaranja „čepova” i većih gužvi.

Bajrambašić je također najavio kako bi sredinom studenog trebala biti održana međunarodna investicijska konferencija o gradnji koridora V c kroz BiH što bi bio uvod za raspisivanje međunarodnog natječaja za gradnju početkom 2006. godine.

(Hina)

„Događaji tjedna”

Prošli tjedan kišilo je i kao da kišovito vrijeme ne namjerava ustupiti mjesto ljetnom suncu koje na trenutke razbijia već pomalo dosadnu, a za neke tragičnu kišu. Poplave na sve strane, mnogi domovi pod vodom i suze u očima ljudi kojima je voda uništila godine i godine rada i napora. Malo je voćaka na stablima, bit će malo ukusne marmelade naših baka i mama. Žetva još nije ni počela, a već se govor kako se ni lanjske zalihe nisu uspjеле prodati i stoje u silosima. Silosa je malo, pa nadležno ministarstvo i u inozemstvu traži skladišta ovogodišnjem urodu. Računa se kako će ove godine urod biti od 15-16 milijuna tona žitarica, a od lani u skladištima ima još osam milijuna tona. Kažu kako se žitarice mogu skladištiti do tri godine, to ne utječe na njihovu kakvoću.

London, Europa i svijet prošlog četvrtka bili su u dubokoj dvominutnoj tuzi nad žrtvama londonskoga terorističkog masakra. Svijet i mi zajedno s njima početkom prošlog tjedna sjećali smo se užasa Srebrenice, pokolja i rata u Bosni. Još jednom smo uvidjeli kako su demokracija, javnost, mediji, Ujedinjeni narodi krhki pojmovi koji su često u službi nekih viših interesa i sila kojima je na posljednjemu mjestu dobro pojedinca. Ratni se zločinci i deset godina poslije još uvijek bezbržno „skrivaju”. Javne grobnice u kojima su pokopane žrtve, njih 1300 od 14 do 75 godina, i ovih su dana punili zemnim ostacima 610 bosanskih muslimana stradalih u srebreničkom paklu. Ujedinjeni narodi, međunarodni mirotvorci, Crveni križ su zakazali, cijela međunarodna zajednica ostavila je na milost i nemilost Srebrenicu i njezine civile. Ubijeno je bez

biranja više tisuća muslimana, dječaka i muškaraca, silovano na tisuće žena, tu negdje u našoj blizini, tako blizu, a tako daleko od nas.

U matičnoj domovini Vlada Ive Sander-a zabranjuje javna okupljanja građana u blizini Markova trga i na njemu, a gradonačelnik Zagreba novinare isključuje sa sjednice gradske skupštine. Nije lak naš novinarski posao. Reći i govoriti ono što diktiraju drugi, to nije zadatak novinara i slobodnog tiska, već na temelju rečenog i videnog objektivno izvijestiti i, ako je moguće, komentirati. Nismo ni mi pošteleni napada ni nerazumijevanja. Jedni se ljute zašto su drugi u novinama jer jedni rade, a oni drugi samo pričaju. Trebala bi nam „objektivna” lista onih koji rade i onih koji samo pričaju. Lista koja će nam kazati o kome i na koji način i koliko pisati, naravno, na temelju uloženog rada, koliko slika i kojeg formata staviti onih koji rade i onih koji samo pričaju. To nije zadatak novinara jer kada počinje tako pisati i tako mjeriti vrijeme i broj kartica, onda je bolje da odmah ostavi svoje pero. Dakako, i on može pogriješiti, ali ako vidi grljenje na sve strane, onda „prepostavlja” kako se oni koji se grle i slazu, barem javno, imaju i iste ciljeve i planove. Njihovu dušu, međusobne skrivene trzavice, naravno oko novca, položaja i materijalnih dobara koji im rođenjem i „hrvatskim domoljubljem” zasluženo pripadaju, teško je sagledati i objektivno ocijeniti, pogotovo u vremenu šutnje i teškog dobivanja informacija, a izbori, kongresi i drugi skupovi datumski su sve bliže i bliže.

Branka Pavić Blažetin

Internet radio Croatica

Još ove godine hrvatska radioemisija na Internetu

Skupština je izglasovala da se od cijelokupnoga ovogodišnjeg proračuna HDS-a za taj radijski projekt izdvoji 10%, što znači da ćemo imati odgovarajuće zalede – mislim tu na osiguravanje tehničke opreme, izgradnju studija, telefonske linije, obnovu naše web-stranice, kupnju servera te njegovo postavljanje kod većih sličnih tvrtki, i druge potrepštine. *** Predviđeni radijski projekt sada je ovisan o predstojećemu međudržavnom ugovoru. *** Središte studija predviđeno je u prostorijama Croatice u Ulici Nagymező 49., odnosno u sadašnjoj vijećnici, gdje će biti mogućnosti i za snimanje raznih kaseta i CD nosača te drugih materijala.

Čaba Horvath,
ravnatelj Croatice

Pitamo Čabu Horvatha, ravnatelja Neprofitnog poduzeća za kulturnu, informativnu i izdavačku djelatnost Croatice, kako je zapravo iskršla zamisao da se pokrene emisija Hrvatskog radija na Internetu?

– Bila je to već davna zamisao, naime, svima nam je poznato da se pečuška postaja Hrvatskoga radija ne može slušati diljem Mađarske, stoga smo razmišljali kako bi se to riješilo na svima nama najpovoljniji način? U svezi s tim više puta smo pregovarali s ravnateljem Mađarskog radija, na žalost, odgovarajućih rješenja nije bilo. Pronašli smo mogućnost, koja zasada doduše još nije posve najpovoljnija za cijelokupno Hrvatstvo na ovim prostorima, ali vjerujemo da će se za nekoliko godina, kada svaka obitelj bude imala računalo, preko Interneta moći slušati naše radioemisije.

Kako se prema tom odnosila Hrvatska državna samouprava, odnosno njezina Skupština?

– Kada smo prethodno s Andrijom Pavlekovićem, predstojnikom Hrvatskog uredništva pečuške radiopostaje, izradili ovaj nacrt, on je bio prihvaćen u toj mjeri da je lani Skupština izglasovala da se od

cijelokupnoga ovogodišnjeg proračuna HDS-a za taj radijski projekt izdvoji 10%, što znači da ćemo imati odgovarajuće zalede – mislim tu na osiguravanje tehničke opreme, izgradnju studija, telefonske linije, obnovu naše web-stranice, kupnju servera te njegovo postavljanje kod većih sličnih tvrtki, i druge potrepštine. Dakako, za to će trebati još više sredstava, ali smatram da tih 10% zasada će biti dovoljno za organiziranje studija, dok će za ostalo također još ove godine, stići materijalna potpora od Vladina Ureda za nacionalne i etničke manjine.

Svojedobno ste spominjali i pripomoći madarskog Ministarstva informatike.

– Glede toga bilo je konkretnih razgovora i s nadležnim u spomenutome ministarstvu. Bitno je da je Ministarstvo spremno dalekosežno podupirati taj projekt, ali samo onda ako i Vlada Republike Hrvatske sa svoje strane pridonese s određenim sredstvima. Vjerojatno se sjećate da su dvojica ministara lani u Kaniži potpisala ugovor o obostranom podržavanju manjine. Predviđeni radijski projekt sada je ovisan o predstojećemu međudržavnom ugovoru. Bude li on sklopljen – u što ne sumnjam – naš radijski projekt bit će uvršten u tzv. državne automatizme, što znači da bismo ubuduće, s obje strane, svake godine mogli za naše djelatnosti priskrbiti stanovita sredstva.

Vi ste se – ako se dobro sjećam – u pogledu radijske podrške pismeno obratili i Vladi u Hrvatskoj.

– I ovim bi putem zahvalio veleposlaniku Republike Hrvatske u Budimpešti dr. Stanku Nicku koji je svesrdno podupirao i našu ideju i molbu, te da smo njegovim posredstvom od hrvatske Vlade dobili odgovor prema kojem će se to najvjerojatnije dogodine konačno riješiti. Dakle s naše strane postoje velike nade da će nam se molba ostvariti.

Prema najnovijoj informaciji, ovih je dana za radijski projekt osigurana određena materijalna podrška. Koliki je to iznos i tko će ga osigurati?

– Zapravo postoji ugovor s potpisom predsjednika Vladina Ureda za nacionalne i etničke manjine Antala Haizera i predsjednika Hrvatske državne samouprave dr. Mije Karagića. Na temelju toga iznos od pet milijuna forinti za ovu godinu pokrit će nabavu tehničke opreme, a 1,5 milijun forinti će se upotrijebiti za honorare. Držim da će na temelju rečenih biti dovoljno sredstava da se još tijekom ove godine pokrene Hrvatski radio na Internetu, a bude li sve išlo po planu, već ćemo iduće godine moći nastaviti ovaj za sve Hrvate diljem naše domovine važni novi medijski projekt.

Točnije, kada i odakle biste pokrenuli ovu internetsku radioemisiju?

– Na žalost, na raspolaganju su nam veoma kratki rokovi, naime, do kolovoza trebamo izgraditi početni studio, što znači da pred nama ostaje tek mjesec dana. Vjerujem i nadam se da ćemo početkom rujna – ako ne i u predviđenoj minutaži – moći krenuti s emisijom. Zasada mi je još nepoznato u kakvom će stanju biti studio, ali tijekom listopada već ćemo zasigurno moći emitirati osmišljene radioprograme iz Budimpešte.

Središte studija predviđeno je u prostorijama Croatice u Ulici Nagymező 49., odnosno u sadašnjoj vijećnici, gdje će biti mogućnosti i za snimanje raznih kaseta i CD nosača te drugih materijala.

Zasada se dakle zajedno sa stručnjakom A. Pavlekovićem radi na ostvarenju studija i odgovarajućih programa. Dakako, očekuju nas još razna druga pravna rješenja, administrativne zadaće oko pribavljanja dozvola i prijave pokretanja radijske emisije kod ORTT-a. Ove bismo godine – svakoga drugog dana – uveli i živi prijenos, dok će se u ostalim razdobljima moći slušati preostale emisije na hrvatskom jeziku. Od iduće godine kanimo svakog dana sat vremena, a potom možda i dva sata posvetiti našim emisijama. Sve to, svakako, ovisi ponajprije o materijalnim sredstvima.

Razgovor vodio:
Marko Dekić

ŠELJIN – Kako nas je izvijestio predsjednik šeljinske Hrvatske samouprave Đuso Dudaš, u Šeljinu je i ove godine organizirana, sada već dvanaesta, međunarodna slikarska i drvorezbarska kolonija Ormánság koju u skladu sa svojim mogućnostima i njezinim karakterom pomaže i Hrvatska samouprava grada Šeljina. Na žalost, iako najavljeni, ove godine koloniji nisu sudjelovali umjetnici iz Republike Hrvatske. Završna izložba priređena je 15. srpnja u Šeljinu, a glavni organizator kolonije

Győző Szatyor zadovoljan je prijamom koji kolonija nalazi u Šeljinu i selima Ormánsága već dugi niz godina zaređom. Dvojedna je kolonija prilika njezinim sudionicima da uživaju i nadahnjuju se ljepotama sela u Podravini i Ormánságu, pa se sele kao mala karavana iz mjesta u mjesto, iz sela u selo. Sudionici kolonije svuda nailaze na ljudе koji pokazuju poštovanje i divljenje prema umjetnosti i njezinim plodovima. Dokaz je tomu i prepuna galerija kada se javnosti predstavljaju dvojedni uradci sudionika kolonije. Kolonija pak svake godine svoje radove ostavlja po javnim površinama sela u Ormánságu, ili u Šeljinskem arboretumu, izjavio je za županijski list Dunántúli Napló Győző Szatyor.

Ove godine koloniji je sudjelovalo 22 umjetnika slikara i kipara, a ona se ostvarila sa skromnim materijalnim sredstvima od 1,5 milijuna forinti, te uz pomoć sponzora koji su osigurali materijale za rad i sredstva za smještaj sudionika kolonije.

Branka Pavić Blažetin

Kako dalje? – Savez Hrvata u Mađarskoj

Naknadno o sjednici Zemaljskog odbora SHM-a

Temeljem odluke Predsjedništva Saveza Hrvata u Mađarskoj, predsjednik Zemaljskog odbora *Martin Išpanović* radi razmatranja prijedloga o proračunu SHM-a za 2005. godinu, Dana Hrvata u Šopronu i dogovora o idućem Kongresu SHM-a koji se planira 2006. g., sazvao je sjednicu, koja je – uz odgovarajući kvorum zastupnika, odavanjem počasti minutom šutnje preminulima: gosp. *Marku Markulinu*, gđi *Mariji Velin Gregeš* i dr. *Marinu Mandiću*, te prihvaćanjem dnevnoga reda – u sjedištu HDS-a uspješno održana, rekao nam je na početku razgovora predsjednik SHM-a *Joso Ostrogonac*.

Predsjednik je i ovoga puta izrazio žaljenje zbog ravnodušnosti nekih članova ZO-a koji se od prošloga Kongresa nijednom nisu odazvali pozivu. Izvijestio je nazočne o sjednici Predsjedništva, o dostavljanju molbe za finansijsku potporu NCA te da je u Šomodskoj županiji odnosno Podravini za predsjednika regije SHM-a izabran *Zoltan Sigečan*, dok je Peštanska regija ostala bez dva zastupnika, tj. predsjednika. Na prošlom sastanku Predsjedništva regiju je zastupala članica Odbora za financije i nadzor SHM-a dopredsjednica HMS-a XIII. okruga *Jelica Pašić Drajk*. Dogovoren je da će Peštanska regija sredinom kolovoza sazvati izvanredni sastanak na kojem će izabrati novoga predsjednika. Budući da je bivši predsjednik Zalske regije imenovan za ravnatelja našega odmarališta na otoku Pagu, pitanje predsjedništva još nije riješeno. Predsjednik J. Ostrogonac smatra da će iduće godine naše civilne udruge, budući da na manjinskim izborima hrvatski kandidati mogu krenuti njihovom potporom, imati znatno veliku ulogu. Na prošloj sjednici Skupštine HDS-a i članovi Zemaljskog odbora SHM-a prihvatali su raspisane uvjete natječaja za izbor glavnog i odgovornog urednika Hrvatskoga glasnika. Jednoglasno je prihvaćen prijedlog zamjenika predsjednika HDS-a *Stipana Karagića* da se glavni urednik izabere na zajedničkom sastanku dvaju odgovornih tijela.

Glede pismenoga prijedloga predsjednika Baranjske regije *Miše Heppe* u svezi s proračunom SHM-a za 2005. g., mišljenja su se mimoilazila, naime, predloženo je da regije koje do sada nisu registrirane učine

*Joso Ostrogonac,
predsjednik SHM-a*

to što hitnije jer se samo tako mogu dostaviti molbe finansijske naravi. Registracija ne bi značila raspad Saveza, već bi još većma potvrdila krovnu organizaciju naših sveukupnih civilnih udruga u Mađarskoj.

Prijedlog o proračunu SHM-a za 2005. jednoglasno je prihvaćen.

O potankostima Dana Hrvata u Šopronu oba tijela dogоворит će se kasnije.

Stipan Karagić je izvijestio skup da je HDS svake godine zastupnicima Skupštine dostavio i pismeni poziv u svezi s prijedlozima o programu već spomenute državne priredbe. Na žalost, do sada nijedan prijedlog nije stigao, stoga ni stručni odbor nije imao mogućnosti zasjeti o istoj temi. Jednoglasno je prihvaćen prijedlog da se za pripremu programa spomenute priredbe ovlasti Predsjedništvo. Prihvaćen je prijedlog *Marije Pilšić* da se na proljeće iduće godine Kongres održi u Koljnofu. Ujedno je predložio da se na jesen održi stručna konferencija glede pitanja kako dalje sa Savezom. Za Kongres bi onda imali konkretan nacrt izmjene Statuta.

Na koncu je gosp. Išpanović govorio o izmjenama i dopunama novoga Zakona o manjinama i Izbornog zakona. Zahvalivši na aktivnom sudjelovanju članova ZO-a, sastanak je zaključio.

m. d.

Intervju

Tanac – „Vatra čiji plamen ne gasne”

Razgovor vodila: Branka Pavić Blažetin

Za naslov svoga napisa/intervijua s Josom Szávajem o KUD-u „Tanac” parafrasirala sam riječi koje je novinar županijskog lista K. Bebessi upotrijebio kada je nedavno pisao o uspjehu toga KUD-a u Segedinu na državnom Festivalu narodnoga plesa „György Martin” gdje je Društvo osvojilo naslov najboljega plesnog ansambla u Mađarskoj, nagradom za koreografiju, i posebnom nagradom za glazbu koju je osvojio gajdaš Andor Végh. „Tanac” iz godine u godinu svojim nastupima na poznatim festivalima narodnoga plesa u kategorijama u kojima odmjerava snage s ponajboljim mađarskim plesnim ansamblima osvaja naslove izvrsnog ansambla, nagrade za koreografiju, promovira i pleše folklor svih hrvatskih etničkih skupina s posebnim naglaskom na folkloru bošnjačkih Hrvata, ali i Šokaca iz Baranje, Hrvata u Mađarskoj. Danas „Tanac” čini 40 članova, 30-ak plesača i 10 glazbenika okupljenih u orkestru Vizin. „Tanac” je proputovao velik dio Europe, bio je u desetak zemalja, u Americi, lista njegovih nastupa kod kuće i gostovanja u inozemstvu je duga. U posljednjih 17 godina „Tanac” je polako, ali sigurno postao hrvatska institucija. Ne pleše samo, nego se bavi izdavačkom djelatnošću, CD, DVD, knjige, kalendar, njihova web stranica jedna je od najljepših hrvatskih web stranica u Mađarskoj na kojoj mu mogu pozavidijeti i neke od hrvatskih ustanova i organizacija civilnog i političkog života Hrvata u Mađarskoj. „Tanac” danas organizira hrvatski tabor u Santovu u koji se prijavilo više od stotinu djece... U čemu je tajna u radu i rezultatima, pitali smo njegova voditelja Josu Szávajia.

– Folklorno društvo treba nastupati, danas je važno da djeci pružimo puno doživljaja jer inače neće doći plesati. Mnogo treba nastupati, što više u Hrvatskoj, to je veoma važno, nastupati u inozemstvu. Jezik naš plesač ne može vježbati kod kuće, treba se susretati s plesačima s kojima može govoriti hrvatski, iako većina naših članova govori hrvatski, i ja se trudim da mi u našem radu komuniciramo što je moguće više na hrvatskom. U tome nam pomažu i nastupi u matičnoj domovini. Evo, ovih smo dana bili u Koprivnici, idemo ulicom, pjevamo i plešemo, „Bećarino, naša stara lolo”, ljudi su nas gledali i počeli su se dovikivati: „pa ovo su naši”. To treba našim plesačima. Nije lako, priznajmo, ovdje u Mađarskoj biti nemadar, jer ima ljudi koji to ne vole, i stoga je čovjek i naš plesač oprezan. Ljudi, priznali ili ne, još se uvijek plaše. Stoga se mi trudimo da čestim nastupima u Hrvatskoj u svojim plesačima izgradimo ponos i naučimo ih da se ne stide, već da se ponose bogatstvom svoje nošnje, jezika, pjesme i kulture. Naš plesač zna dva jezika, hrvatski i mađarski, on kod kuće ima škrinju koja je puna narodne nošnje i on nju može pokazati svijetu. Želimo u Europu, ali nemojmo zaboraviti da svi mi i u toj Europi moramo sačuvati bogatstvo svojih posebnosti.

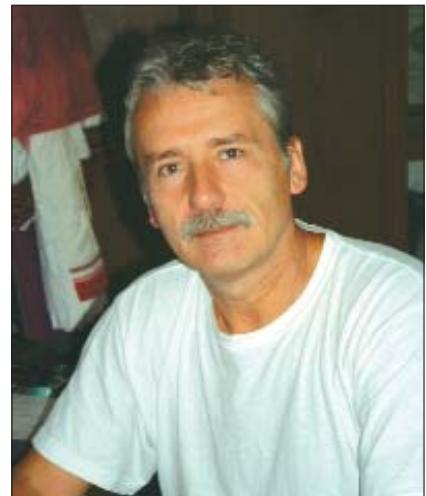
Ova je godina posebno uspješna za „Tanac”. Doduše, on uvijek ima uspješnih godina, mnogo nastupa, puno nagrada, obilje planova...

– Da, uspješna je. Radujemo se nastupu u Segedinu na Državnom festivalu narodnoga plesa „György Martin” 25. i 26. lipnja i osvojenim nagradama. Organizatori zovu društva, ne može svatko sudjelovati Festivalu. Ove godine nastupilo je osam društava, i naš veliki uspjeh je prva nagrada Festivala u kategoriji najbolje plesno društvo. To je važno, bitno je u životu Društva iz dva razloga. Prvi je da u Mađarskoj

plesni ansambl koji ne pleše mađarske plesove veoma teško može osvojiti prvu nagradu za najbolji folklorni ansambl. Kada u velikome moru mađarskih plesnih društava jedan mali hrvatski folklorni ansambl osvoji prvu nagradu, onda je to velika stvar. Uz nagradu najboljega folklornog ansambla, u Segedinu smo dobili koreografsku nagradu, a Andor Végh, naš gajdaš, dobio je posebnu glazbenu nagradu Festivala. Po mome mišljenju svaki onaj koji iz prošlosti zna crpiti i dio toga donijeti u sadašnjost, čini jednu vrstu čuda, nešto što drugi ne zna, takav je gajdaš Andor Végh i takvo je naše društvo. I u sklopu našega rada u Društvu probamo sačuvati stare vrijednosti i djelovati po pravilima ponašanja koja su čvrstih regula i u sebi kriju stvarne ljudske vrijednosti i vrednote.

Kako često idete na festivale? Koliko članova sada ima ansambl?

– Ne možemo svake godine sudjelovati festivalu(ima) jer i za to su potrebna posebna sredstva. Sada nas u ansamblu ima četrdesetak, trideset plesača, djevojaka nešto više nego mladića, i deset glazbenika. Mogu kazati kako je naša baza KUD „Marica” iz Salante i njihova dječja skupina s kojom radi naš plesač Robert Takač. Želimo učvrstiti naše veze sa županijama u Hrvatskoj koje se nalaze uz mađarsku granicu, s Osječko-baranjskom, Koprivničko-križevačkom, Virovitičko-podravskom. Tako je lakše ostvarivati nastupe i putovanja Društvo ne koštaju toliko. Imamo brojne veze. Danas nije problem putovati i nastupati, može se od Amerike do Danske, treba samo naći sredstva za putne troškove ansambla. Imamo pozive, pitam plesače kamo da idemo. Svugdje, kažu oni. Ali ne možemo posvuda, izaberemo jedno odredište, treba platiti, recimo, trideset tisuća, nato djeca kažu sada nemamo vremena, učimo,

nemamo novaca, dakle, što preostaje Društvu? Tražiti sponzore, pisati natječaje, tako smo lani bili u Danskoj i tamo ostvarili zapažene nastupe. To je način na koji radimo i ostvarujemo svoja putovanja.

„Idem kolu makar ne igrala” naša je najnovija koreografija koju je s našim plesačima ovdje u Pečuhu uvježbao proljetos Ivica Ivanković. Društvo ispred sebe uvijek treba da ima cilj. Nama je sada zadatak nabaviti sredstva za kupnju nošnji za spomenuto koreografiju. Jedna nošnja stoji i do tisuću eura. Treba naći sponzore, pomagače, načine... Društvo uvijek treba ispred sebe imati zadatak. Tu je koreografija Moslavackih plesova, također od Ivice Ivankovića, koji je rado radio s nama za više nego skroman honorar. Pozvao nas je 2006. na proslavu svoje 30. obljetnice koreografskog rada u Hrvatsko narodno kazalište da plešemo sa svim ostalim folklornim društvima s kojima je na radio. To je velika čast za nas.

I sad ste pred velikim zadatkom, tabor u Santovu od 24. i do 30. srpnja?

– Santovački hrvatski plesni tabor tako je oglašavan i tako će i biti. Za to će se pobrinuti naši plesači koji su nastavnici i studenti hrvatskog jezika i književnosti. Ovakav tabor nije bio još u Mađarskoj. U njemu mogu sudjelovati djeca od 6 do 16 godina, svatko može doći i svakog ćemo naučiti plesati. Sad ima 90-ak prijavljenih. Velik je to uspjeh. Uz njih tu je i 30 malihana iz Santova te 20 plesača KUD-a „Tanac”. U dogovoru s ravnateljem Hrvatske škole u Santovu pokušavamo riješiti prehranu, spavanje i brigu o djeci. Javila su nam se djeca iz Aljmaša, Baćina, Baškuta, Dušnoka, Foka, Kaćmara, Kozara, Pečuha, Salante, Santova, Sukita, Starina, Udvara... Želimo da djeca osjećaju kako je dobro biti Hrvatom jer onda će i željeti naučiti plesati i sudjelovati u radu hrvatskih folklornih ansambala.

Hvala na razgovoru.

Salančani u Zagrebu

Kako me je izvijestila predsjednica salantskoga KUD-a „Marica” Ágnes Farkas, Salančani su od 1. do 3. srpnja boravili u Zagrebu na 2. međunarodnom dječjem folklornom susretu održanom u Organizaciji KUD-a „Preslica” Blato – Zagreb, uza suorganizatora Turističku zajednicu grada Zagreba. Ovogodišnji dječji međunarodni folklorni susret Zagreb 2005. održan je pod pokroviteljstvom grada Zagreba i njegova gradonačelnika Milana Bandića.

Salančani su zajedno s ostalim sudionicima ovog susreta nastupili u Hrvatskom narodnom kazalištu 2. srpnja s početkom u 19 sati i 30 minuta sa svojom koreografijom bošnjačkih plesova u trajanju od šest minuta. Mnogi naši plesači prvi put su boravili u Zagrebu, i boravak u glavnom gradu Republike Hrvatske ostao im je u prelijepoj uspomeni.

Ovim putem zahvaljujem svima koji su nam pomogli u ostvarenju ovog nastupa – kazala mi je spomenuta predsjednica. Tri dana u Zagrebu, tri dana druženja i plesa, ostalo nam je u prelijepoj uspomeni. Naše društvo rijetko ima priliku za ovakva gostovanja jer ona iziskuju velika materijalna sredstva. Na žalost Robert Takač, koji vježba s našim plesačima, nije mogao doći s nama jer je istodobno KUD „Tanac”, čiji je on član, imao nastup u Hrvatskoj. Na susretu u Zagrebu sudjelovalo je 14 folklornih skupina: šest iz Hrvatske i šest iz europskih zemalja: iz Austrije, Ukrajine, Slovačke, Vojvodine, Madarske (izvorna madarska skupina iz Solymára i KUD „Marica” s hrvatskim običajima i plesovima). U Zagreb je otputovalo dvadeset plesača s peteročlanim orkestrom i sa šest pratitelja, među kojima su bile i zastupnice salantske Hrvatske samouprave Marica Ištokuć i Rita Pavić. Kako rekoše naši sugovornici, organizatori žele da ova folklorna manifestacija postane tradicionalnim skupom mladih folkloraša iz cijele Europe, jer se uključivanjem velikoga broja mladih i djece u folklorne i tamburaške skupine mogu očuvati i njegovati narodni običaji, plesovi i pjesme. Trodnevnom druženju i nastupu u Hrvatskom narodnom kazalištu sudjelovalo je 520 sudionika, a oni su predstavili pjesme i plesove iz svih regija Hrvatske, nacionalne plesove Madara,

Austrijanaca i Ukrajinaca uz folklorno stvaralaštvo urođenih Hrvata koji žive u Slovačkoj, Madarskoj i Vojvodini.

Nada Tuškan, predsjednica KUD-a „Preslica”, društva koje je organizator ove vrijedne manifestacije, bila je oduševljena nastupom svih sudionika i izrazila je nadu kako su prepoznali vrijednost ove manifestacije i kako će svojim sudjelovanjem i nadalje podupirati međunarodni dječji folklorni susret u Zagrebu.

Nezaboravan je bio dolazak u Zagreb i smještaj u Gradu mladih, a jednako tako i mimohod zagrebačkim središtem, premda je predviđeni nastup na otvorenom u parku Maksimiru izostao zbog kišovitog vremena, te je održan u manjemu zatvorenom prostoru. Subotu je obilježio mimohod Masarykovom, Gundulićevom, Cvjetnim trgom, Bogovićevom, Gajevom do Trga bana Jelačića, na kojem su sve skupine imale kratak nastup.

Zvjezdani trenutak trodnevног boravka bio je gala program i svečani koncert u Hrvatskom narodnom kazalištu. Zapravo čijim su posredstvom Salančani došli u Zagreb na taj međunarodni dječji festival?

Odgovorili su pozivu KUD-a „Preslica” upućenom hrvatskim društvima iz okolice Pečuhu i ostalim zainteresiranim poslancima putem Generalnoga konzulata Republike Hrvatske u Pečuhu. Na svečanom kon-

certu su uz naše plesače KUD-a „Marica” koji su izveli koreografiju Roberta Takača „Kolo na dvi strane” – bošnjačke igre, nastupilo još 13 KUD-ova iz Hrvatske i Europe. Uspostavljene su veze s DIF-om „Koprivnički Ivanec”. Salančani su dobili i poziv za nastup u Koprivničkom Ivancu, samo bi trebalo naći potrebna sredstva kojima bi se pokrili troškovi putovanja.

KUD „Marica” stalno pomaže mjesna i hrvatska samouprava sela Salante, a društvo pokušava pridobiti i sponzore, što ide teško, kaže mi predsjednica Farkas.

Mali „Maričini” plesači rado odlaze na putovanja, a ove godine velik broj njih je sudjelovao tamburaškom taboru u Šopronu. Spremaju se i za tabor KUD-a „Tanac” koji će se održati u Santovu od 24. do 31. srpnja. Ima djeca koja su se rado prijavila u obadva tabora, a ako bi bilo moguće, možda bi otišla i u treći. Nastojimo pronaći sve moguće načine kako pomoći djeci, članovima društva i njihovoj želji za što ćešćim nastupima. Naši tamburaši imaju tjedne probe s Joškom Kovačem i tjedne plesne probe s Robertom Takačem. Veoma vole nastupati i svaki nastup ih raduje, tako da je trodnevni nastup u Zagrebu za njih bio pravi doživljaj i nezaboravno iskustvo – zaključila je predsjednica KUD-a „Marica” Ágnes Farkas.

Branka Pavić Blažetin

Jubilarnu izložbu je otvorila koljnofska načelnica Marija Pilšić

Stopostotno je sigurno da ni širom Gradišća, a bojsek ni u cijelom orsagu još jedno takovo selo koje more istovrime postaviti na pozornicu toliko sviračev kot Koljnof. Da ovi tamburaši nisu najzad gledajući desetljeća za pozabljjenje, nit su zanemareni u sadašnjosti, je dokazano 9. jula, subotu, tijekom večurne svetačnosti 30. jubileja tamburaške djelatnosti, u koljnofskom domu kulture. Na katu doma je dokumentarnu i fotoizložbu, sastavljenu od Geze Völgyija, otvorila koljnofska načelnica Marija Pilšić, dokle je slavljenički skup i pozvane goste u nabito punoj dvorani pozdravio Franjo Grubić, predsjednik Koljnofskoga hrvatskoga društva ki je imenovao i brojne sponzore u svezi s podupiranjem ove priredbe. Jubilarni program svojom nazočnošću častili su dr. Mijo Karagić, predsjednik Hrvatske državne samouprave, Joso Ostrogonac, predsjednik Saveza Hrvata u Ugarskoj, Čaba Horvath, dopredsjednik HDS-a, Mate Firtl, parlamentarni zastupnik, Marinko Katulić, svirač i majstor za napravljenje žičnih glazbalov iz Buševca, Vili Jandrišić, dirigent tamburaškoga orkestra u Pinkovcu, te mnogi zastupnici hrvatskih manjinskih samoupravov iz gradišćanskih naselj. Na DVD-snimički s Koljnofskoga pira vridno je obradjena mjesna tamburaška prošlost,

Na proslavi je sviralo već od sto koljnofskih tamburašev

dokle je u živi riči dr. Franjo Pajrić komentirao sve vidjene na pozornici i na filmskom platnu. Uz ostalo pak je rekao da „*biti svirač, tamburaš u Koljnofu, ne znači samo svirati, nego čuda već: imati čut, osjećaje i doživljaje*“. O teškom početku muziciranja u filmu je govorio Franjo Pajrić, školnik i bivši direktor mjesne škole, zatim Janoš Salmer, prvi peljač tamburašev, a vidili smo i dobro poznato lice jednoga od najvećih pomoćnikov koljnofskoga tamburicanja Steva Borića iz Hrvatske. Koljnofci nisu hteli sami slaviti, nego pozvali su sve svirce iz Gradišća, med kimi zavolj zauzetosti čudami nisu mogli doći, ali došli su svirači iz Bizonje, Hrvatskoga Židana i Unde, pak mogli smo ovde aplaudirati prvim tamburašem sela ki su svoje djelovanje začeli sredinom 1970-ih ljet, a i danas isto tako znaju oduševiti publiku kot i prlje. Ovde je bio tamburaški sastav ki se je lani utemeljio pod imenom *Goranci* pak su se u mnoštvu svrstavali najmladjim Koljnofcima, školski početnici na pozornici. Oni su bili najvećimi i zahvaljujući glazbenom obrazovanju u mjesnoj školi, pod peljanjem Geze Völgyija ml., odigrali su strastveni blok. Peljač je ostao i dalje ter je došla na red jur odrašćena (srednja) generacija, a zadirjeno još i već grup bilo je oko sto koljnofskih tamburašev gvišno. Na to je rekao predsjednik HDS-a dr. Mijo Karagić da po peldi titule „najselo“, Koljnof bi sigurno zasluzio titulu „najtamburaškije selo“. Mora se ovde spomenuti da je Koljnofac, peljač prvih tamburašev Janoš Salmer, dopeljao svoju grupu iz Umoka i uz starogradske pjesme je

izjačio i pjesmu čije je autor i aranžer on sam, pod naslovom *Sviraj, sviraj mi, tambura*. Novo otkriće je bilo na koljnofskoj bini solo pjevač Laslo Sabo, koga još s muzičke strane nisu poznivali ni u rodnom mu selu, ali za svoju produkciju u pratnji velikoga tamburaškoga orkestra je zavriđio burni aplauz. Vrlo ugodno slavlje je završio Franjo Grubić s jednom „povidajkom“, ku je vridno i ovde zabilježiti. – *Kad smo išli kot mladi junaci jednom davno na serenadu bivšemu školskomu direktoru Franju Pajriću pak kad je on začuo svirku, je zaviknuo svojoj ženi: Anka, smim umriti, tambura je došla va moj stan!*” Upečatljiv jubilej je završila pjesma *Veselo je društvo naše* u izvedbi svih muzičarova, a proslava je nastavljena sve do zore uz glazbu virtuoznoga tamburaša Jeerya Grcevicha u pratnji Zagrebačkih tamburašev.

-Tih-

Dio sastava koji je prije 30 ljet začeo svirati. Med njimi su neki i dandanas kotrigi muzičke grupe

Najvećimi su danas školski tamburaši

Stara novost iz Zale

Ne znam kako je bilo to s čistoćom u drugim županijama, među drugim nacijama i narodnostima, samo znam sve od svoga djetinjstva da su stanovnici naših, hrvatskih sela preko cijelog tijedna od ranog jutra do kasne večeri marljivo radili od ponedjeljka do subote: hranili su konje, krave, svinje, kokoši, pure, race, guske, neki i kuniće. Sijali su žitarice: pšenicu, raž, ječam, zob, kukuruz za hranu kućnih životinja i za članove obitelji, da ne umru od gladi.

Ceste po selima našim bile su preko cijelog tijedna prljave od otpadaka sijena i slame što se prevozilo s polja i livada doma i slagalio u stogove, ni domaće životinje nisu isle svakog jutra na pašu da usput ne ostave svoje „znakove“ duž sela sve do pašnjaka. Tada su naša sela bila smrdljiva, prljava. Ali u nedjelju nešto promjenilo. Naša su sela blistala od čistoće. U nedjelju snahe i djevojke, već zorom pojavile su se na ulicama s metlama i košarama te su začas uklonile tragove cijelotjeđnog poslovanja čovjeka i životinja. Dok se islo svetoj misi, po ulicama nije se vido ni stručak slame, sijena ili čega drugoga. Spretnije su omladinke čak i prah poprskale hladnom zdenčevom vodom. Nedjelja je bila svetak kad su ljudi išli na misu moliti Svemogućeg, a nakon objeda ili na počinak ili pak u goru pogledati zrenje jagoda, trešnje i rast vinove loze.

Danas je sve nekako drugačije. Ljudi rade od ponedjeljka do ponedjeljka. Slobodnog vremena i novaca jedva imaju. Tuku se za forintu, a neki bi i svoju baku ubili za stotinjarku.

Nekoliko riječi da kažem i o čistoći današnje mладеžи. Čast izuzecima. Dvije su djevojke 20. srpnja sjele na klupu pred mojom kućom, čekajući autobus u Kanižu. Klupa je u debelom hladu jer iznad nje baš sad cvatu dvije 30-godišnje lipa. Izšao sam na ulicu, pozdravio ih i zaželio im dobar počinak! Bus je dojurio, djevojke utričale u prometalu, a svoj smeće ostavile na klupi, pod njom i pod lipama u jarku: rabljene papirne rupčice, pod klupom dopola pojedeni kiflu koju ni mačak ni susjedov pas nije htio pojesti toliko je smrdjela od duhana, i na kraju, da zbirka bude gotova, u jarku, pred klupom izbrojio sam 16 opušaka. Neki se još dimio kad sam izišao pogledati djelovanje tih „kišasonjka“. Pitam vas, dragi moji: Kako mogu izgledati pluća tih naših „nada“?

Jedva čekam Engleze, Francuze, Švedane i ostale, i želim vidjeti „vadrinu“ na njihovim licima kad se susretu s takvom, „slobodnom“ omladinom kao što su bile gospodične pod mojim lipama. Nadam se da ih nema premnogo.

Joška Vlašić Manglin

SESVETSKI KRALJEVAC – Nedavno je u Sesvetskome Kraljevcu, naselju nedaleko od Zagreba, gostovao Mješoviti pjevački zbor Ladislava Matušeka iz Kukinje. Oni su posredstvom generalnog konzula Republike Hrvatske u Pečuhu Ivana Bandića sudjelovali manifestaciji naziva V. Prigorski dani, koja se održavala u organizaciji KUD-a „Prigorec“. Uz njih, trodnevnom druženju i nastupu sudjelovali su i pjevači iz Boke Kotorske, Subotice, Sremske Mitrovice i Fileza.

TRENUTAK ZA PJEŠMU

Prekrasnu pjesmu je zagrebačka pjesnikinja recitirala na III. Hrvatski dani u Šopronu 26. junija, nedjelju, u crikvi sv. Mihovila ter je s ovimi strofama pozdravila nazočne na šopronskom Glavnom trgu, u okviru kulturnoga programa.

Foto: Petar Tyran

Sanja Kozlica

Prijatelji

Gradičanskim Hrvatima
iz Šoprona

Tamo daleko
gdje stoljeća huje u krošnjama,
tamo daleko u tuđini,
u zemlje u koje otidoste
sa svojih ognjišta,
iz zemlje vaših djedova,

Posadite sjeme našeg ponosa!

Pričajte svijetu o surom kamenu,
o crvenoj zemlji težaka,
o plavetnili Jadranu umornih ribara,
o čežnji svitanja i novog rađanja,

Pričajte o slavonskoj ravnici
i tvrdoj Lici,
o junacima i ranama ratova,
o cvijeću izniklom iz krvi Hrvata!

Uspavajte svoju djecu
u kolijevkama mira i spokoja,
posadite bijelu krizantemu
za zemlju naših baka i djedova,
gdje povijest naroda počiva
u suzi predaka.

Čuvao vas, prijatelji naši,
ma gdje bili,
dobri Bog,

Srca su naša čvrsto
vezana u čvor!

*Hrvatski ljetopis***Sveta Ana
(26. srpnja)**

Sveta Ana, sveta Jana slavi se kod Hrvata u Mađarskoj, naime, u svim našim krajevima zapaža se njezin kult.

Sveta Ana bila je Marijina, Gospina majka. Izuzev Gospe, jedino k njoj hodočaste ovdašnji Hrvati.

Imena u santovačkih Hrvata: *Anica, Anka, Anuška, Anča*, kod baranjskih Hrvata: *Anka, Ankica, Ančica*, u podravskih Hrvata: *Jana, Janica, Janena, Anuška, Ančurka*, u pomurskih Hrvata: *Jana*, u Baćinu: *Anurka*.

I neka prezimena bunjevačkih Hrvata postala su od imena Ana, primjerice *Anašić*. Nadimak po Ani u Baćinu je *Anurkin*.

U podravskom Lukovišču Ana se naziva i *Pančoka*, u svojstvu nadimka.

Blagdan svete Ane šokački Hrvati zovu *Anindanom*, u podravskih Hrvata poznat je naziv *na svetu Janu*, odnosno *na godovnu svete Jane*.

Dan svete Ane, tj. *svete Jane* slavi se u podravskom Novom Selu, gdje je u čast te svetice 1897. godine podignuta crkva. Na Legradskoj Gori sveta Jana ima posebnu bočnu kapelu. (Nekoć su kipove svetaca iz 18. stoljeća oblačili.) U Tukulji podignuta je kapelica sv. Ani, također i u Boljevu (Bolhó) kraj Drave, jednakom tako i u Bikiću 1859. Hrvati u Dušniku i Baćinu tog dana hodočaste u Čikuzdu (Sükösd) u kapelu sv. Ane. Ove crkve i kapele su ujedno i hodočasna mjesta, smatraju se sakralnim središtima dane manje regije.

Nadnevak svetkovanja sv. Ane veže se za posvetu crkve u V. stoljeću. Sudeći po vjerskoj tradiciji, Marija, Isusova majka, rođena je u Jeruzalemu, i to u blizini jezera Bethesde. U znak štovanja iznad Marijine rodne kuće vjernici su dali podignuti baziliku, a posvećena je 26. srpnja. Svetkovanje njezina dana obvezatnim je proglašio car Justijan, pa se je u XII. stoljeću ubrajao već među istaknute blagdane.

Sveta Ana udala se za Nazarećanina Joakima koji je živio svetačkim životom. Njezine vrline supruge i kućanice poslužile su uzorom onodobnim ženama. Ali imali su i žalosti: nisu mogli imati djece.

Prema tadašnjem vjerovanju njihova je okolina to smatrala Božjim pokaranjem, i okrenuli su se od njih. Tu sramotu oni su dugo strpljivo podnosili, ali učestala ogo-

varanja Joakim poslje već nije mogao otrpeti, stoga se povukao u brda i ondje je molio Boga da im se rodi dijete. Ana se također dnevice molila da zatrudni. I molitva im bi uslišana. Nakon 20-godišnjega braka Ana je rodila kćerkicu koju su po andeoskom navješćenju nazvali Marijom i preporučili je Gospodinu. Djevojčicu su do njezine 12 godine odgajali u jeruzalemskoj crkvi na bogobojazan život. Glede poniznosti, ljubavi, poznavanja vjerskih zakona Marija je uvelike nadvisila svoje suvremenike. Uzorita i prečista kći bila je neizmjerna radost njezinih roditelja. Udali su je za tesara Josipa koji je jednako tako živio svetačkim životom.

Ana je pokorno podnosila preminuće svojega vjernoga supruga. Legenda navodi da je još vidjela malenog Isusa, i okružena svojim najbližima, osnažena Božjim blagoslovom, preminula je u 70. godini života za vladanja cara Augusta. Dušu su joj anđeli ponijeli u Abrahamov zagrljav, zatim pak u raj.

Martin Meršić u molitveniku *Kruh nebeski* objavljuje popijevku (*jačku*) u kojoj sv. Ana postaje zaštitnicom žena roditelja i nerotkinja, te njezin život služi uzorom što ga trebaju slijediti i udovice. Ona je svoju kćer Mariju odgojila u pobožnosti i poslušnosti, što služi roditeljima kao pravi primjer pri odgoju svoje djece. Sv. Ana u nebu, uz pomoć svog unuka Isusa Krista i Gospe, pomaže ljudima grješnicima.

Gradiščanski Hrvati u svojim duhovnim pjesmama svetu Anu opisuju kao lijepu i jaku ženu. Hrvati u zalskom Sumartonu pjevaju *popevku* o sv. Ani koja rodi Gospu, te ima unuka Isusa Krista. Zapravo, u popijevki opisuje se geneza Svetе obitelji.

Hrvati s Fancage, hodočasteći u Čikuzdu

25. srpnja, pjevaju misnu pjesmu sv. Ani. U podravskome Novom Selu na dan te svetice održava se tradicionalno proštenje. Pobožni hrvatski puk sv. Ani obraća se molitvicom: Sveta Majka, sveta Jana, naša pomoćnica i zaštitnica... Čavoljski su Hrvati također ušćuvali pjesmu o sv. Ani. U pučkoj tradiciji utorak se smatra danom sv. Ane. Žene nerotkinje mole se za njezin blagoslov, da mogu roditi dijete. Na Legradskoj Gori između Gyékényesa i Kaniže na Svetu Janu, 26. srpnja, odnosno u nedjelju nakon toga blagdana održava se proštenje. Na nju su dolazile žene nerotkinje želeteći začeti ili moleći za ozdravljenje. Žene su donosile luka, češnjaka, gljive i druge plodove koje su iz magičnih razloga međusobno razmjjenjivale.

Bunjevački Hrvati vjeruju da se tog dana *prikine* kudjeljina stabljika, to jest biljka prestane rasti te počinje njezino čupanje iz zemlje, kvašenje, sušenje, itd. Ako je vrijeme lijepo tog dana, lijepo počinje čupanje *biloga grava*, koji se zove *Anin gra'*. Bunjevačka tradicija Ane smatra *vragolas-tim divočicama* koje u pregači drže svakojake cvrčke i kukce, a gdje su naišle na otvoreni prozor, našalile su se s ukućanima bacivši kroz prozor u sobu razne kukce.

U Santovu kažu da sveta Ana pusti roj muha. Dan svete Ane ujedno je i posljednji ljetni dan i od tog dana počinje jesen, zato se u Gradišću veli: *Je lip dan na Anu, ljudi čuda zijeja dostanu*, dakle, bit će u obilju kupusa. Kao i ovo: *Na Aninu mora curit da bude čuda zijeja. Je lip vruć dan na Anu, ljudi čuda zijeja dostanu*.

Sveta Jana je potlanji den u letu, odnosno sveta Jana je prvi jesenski svetek, kaže se u podravskom Lukovišču.

Đuro Franković

O crtežima...

Prosudjivanje dječjih crteža uvijek je uzbudljiva zadaća. Na prosudbu pristigli radova ovogodišnje Croatiade prionuli smo s velikim zanimanjem. Zadatak je bio – slično lanjskomu – da se uza slobodno izabrano književno djelo sačine ilustracije, nacrti neki istinski doživjeli događaj. Težak je zadatak na jezik crtanja prevesti tekst, ali su djeca u tom uspješna. Što se sve zapravo događa u glavama tijekom čitanja? Pretpostavljamo dane situacije, u mislima objelodanjujemo uloge i događaji se zapravo vrte na pozornici mašte. Zadaća je dakle kako pronaći oblik svemu tome, odnosno isto to smjesata tu nacrtati! To je najteži zadatak. Ove je godine stiglo malo uradaka. Mnoge crteže nismo mogli vrednovati jer su oslikivali već poznate figure iz crtanih filmova, a razlog isključenju je bio i nedovršen rad. U većini su crteži prihvaćeni i dali su se prosuditi. U nagrađenim crtežima učenika nižih razreda s dirljivom iskrenošću otkriva nam se svijet priča. Tako je sa svojim snažnim bojama djelotvorno oslikana scena u cirkusu. Dobro je znati da veoma lijep crtež još zanimljivijim čini i sama hravast papira. Taj crtež nosi naslov Polijevanje. Međutim, nailazimo tu i nekoliko veoma slobodnih portreta koji svojim bojama i detaljima lica, osobnim oslikavanjem također zadivljuju. Kod učenika viših razreda u prvi plan, s realnim bojama, stupa stvarnost i odnos u prostoru, gdje vidimo pojavu „traktora“, ali sa svojom istaknutom i šarolikom obojenosću upriličena slika ptice – iako nam je pripovijest nepoznata – povjerovali smo autoru jer je bio uvjernljiv. Kako promatrati u vodi zrcaljena stabla? Imamo i crtež načinjen po uzoru na crtani roman. U lijepim bojama nacrtana jesenja šuma podsjeća nas na tamnu šumu u pričama. Razmotrimo gimnazjalce. Temperom i s velikom ljubavlju obojena je rukotvorina koja vjerodostojno prikazuje krasotu jednoga santovačkog veza, i možda podsjeća na bakinu sobicu gdje je viđen. Ovaj rad zavreduje posebnu priču jer je upadljivo lijep. Nailazimo ovdje i veoma hrabro i poletno sastavljen crtež ugljenom. I na koncu, jedna apstraktna slika koja je apstraktna zato što je autor u njoj slio boje svoga idejnog sadržaja, dakle ovaj pastelni crtež vrlo dojmljivo predstavlja emocionalna raspoloženja dane pjesme. Da bismo u čudan svijet djeće mašte dobili jasan uvid, vrijedno je i ubuduće organizirati takve natječajne prigode.

M. D.

Rezultati natjecanja likovnih ostvarenja**1.-2. razred**

1. mjesto	Dominik Šimon (1. r.)	Polijevanje	KZ – Serdahel
2. mjesto	Noémi Füzi (2. r.)	Crveni klaun	MK – Pečuh
3. mjesto	Bence Tišler (2. r.)	Div iz bajke	KZ – Serdahel

3.-4. razred

1. mjesto	Sabina Kuzma (3. r.)	Moja prijateljica	KZ – Serdahel
2. mjesto	Zita Burger (4. r.)	Uspavljiv	HOŠIG – Budimpešta
3. mjesto	Enikő Rácz (4. r.)	Jesenska šuma	MK – Pečuh

5.-6. razred

1. mjesto	Tamara Tišler (5. r.)	Ne diraj ptice!	KZ – Serdahel
2. mjesto	Fruzsina Füzesi (5. r.)	Janje	HOŠIG – Budimpešta
3. mjesto	Tyra Kuhar (6. r.)	Drvo	MK – Pečuh

7.-8. razred

1. mjesto	Čila Fučkar (8. r.)	Bez naslova	OŠ Martinci
2. mjesto	Mirjana Jelašić (7. r.)	Školsko dvorište	MK – Pečuh
3. mjesto	Árpád Lakatos (7. r.)	Tomislav i traktor,	OŠ Fićehaz

Gimnazija

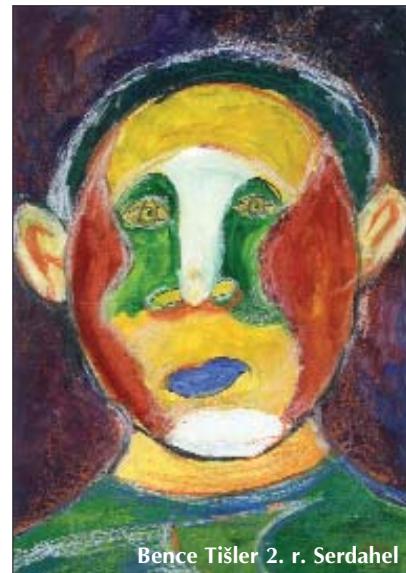
1. mjesto	Dijana Mandić (10. r.)	Motiv stare tkanine	MK – Pečuh
2. mjesto	Šoma Anišić (9. r.)	Ružina smrt	HOŠIG – Budimpešta
3. mjesto	Anita Tot (9. r.)	Svijest	HOŠIG – Budimpešta

Najbolji radovi

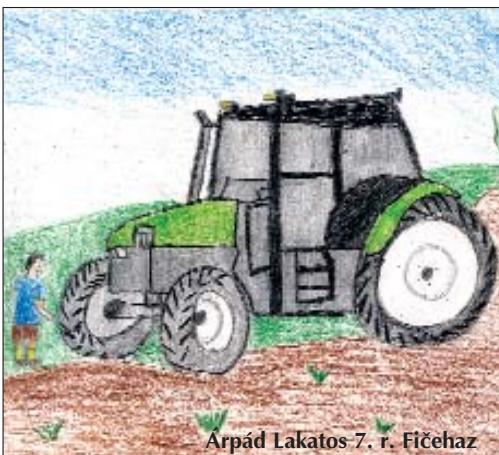
Čila Fučkar 8. r. Martinci

Bence Tišler 2. r. Serdahel

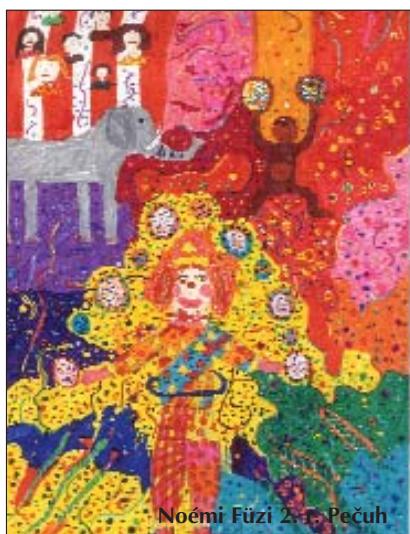
Tamara Tišler 5. r. Serdahel

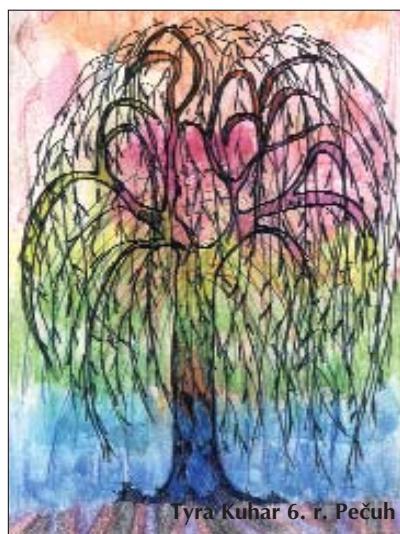
Arpád Lakatos 7. r. Fičehaz

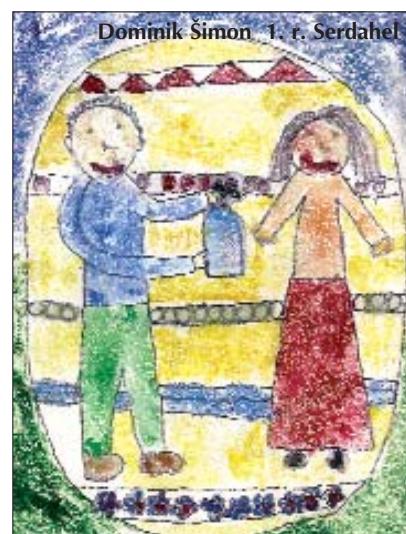
Sabina Kuzma 3. r. Serdahel

Noémi Füzi 2. r. Pečuh

Tyra Kuhar 6. r. Pečuh

Dominik Šimon 1. r. Serdahel

BAJA – Na nedavnoj sjednici Hrvatske manjinske samouprave grada Baje zastupnici su podržali natječaj Angele Šokac Marković za ravnateljicu Donjogradskoga prosvjetnog središta. Nadalje bilo je riječi i o priređivanju već tradicionalnoga Hrvatskoga dana u Kalači 21. kolovoza, u okviru kojega će se održati misa na hrvatskom jeziku, kojom će se ujedno prisjetiti preporoditelja bačkih Hrvata, biskupa Ivana Antunovića. Premda je došlo do promjena, budući da je za novoga gradonačelnika izabran Bruno Hrvatin, suradnja grada Labina i Baje, koja je započela na poticaj Hrvatske manjinske samouprave, nastavlja se prema dosadašnjem planu. Tako će se, kako saznamo, najvjerojatnije 18. kolovoza povodom Dana grada u Labinu potpisati okvirni ugovor o prijateljskoj

Gradska kuća u Baji, u pozadini župna crkva svetog Antuna Padovanskog

suradnji. Očekuje se da će izaslanstvo grada Labina još prije toga gostovati u Baji radi konkretnih dogovora. Prema prijašnjem dogovoru, skupina hrvatskih učenika iz Baje 18. rujna putuje u uzvratni posjet u Labin, nakon što su labinski učenici boravili u Baji potkraj travnja, odnosno 1. svibnja na godišnjicu priključenja Mađarske Europskoj uniji, posjetivši tom prigodom Markovo na Fancagi.

Osim toga na spomenutoj sjednici zastupnici su prihvatali odluku o organiziranju hrvatske konferencije na temu priprema za mjesne i manjinske izbore 2006. godine. Potaknuta je i mogućnost da se ona organizira u Vlašićima na otoku Pagu, a tada bi se uključila i druga hrvatska naselja u Bačkoj.

S. B.

Hrvatska zlatna medalija za undanske folkloriste?

Zadnji vikend prošloga mjeseca za undanske folkloriste je minuo na 12. susretu hrvatskih folkornih ansamblava u Pribislavcu, koji je održan u organizaciji Hrvatskoga sabora kulture, Općine Pribislavec i KUD-a Kaštel iz Pribislavca. U Stadionu Petra Peršića subotu i nedjelju zvana jedine gradišćanke grupe nastupilo je još deset domaćih društava. Međ njima poznato zvuči ime KUD-a iz Donje Dubrave (u Bizonji ima svoje partnerne), KUD Seljačka sloga Buševec (dugoljetno vezu imaju s Koljnofom) ili KUD Varteks iz Varaždina (ki su se pak većkrat obrnuli u Petrovom Selu). Ki pozna ove kvalitetne grupe, zna da Undanci nisu imali laku zadaću ni pred stručnim žirijem u sastavu Hanibala Dundovića, Ivančice Ivkane i Mihaela Ferića. „Veseli Gradišćanci” prvi večer su se predstavili s koreografijom Štefana Kolosara, s obnovljrenom varijantom Undanskoga veselja. Drugi dan pak su prikazani „Žetveni običaji Unde” u kreaciji domaćega tamburaša i solo plesača Djura Gostoma. Polag

riči peljača grupe, ov autentični ples posebno je zadobio simpatiju i pohvalu hrvatskih stručnjakov kot i gledateljev, i kako je nadalje rekao, nije isključeno da su Undanci zaslужili i zlatnu medaliju na ovom festivalu za svoje izvrsno folklorno djelovanje, no to će doznati samo kasnije. Njevo najveće priznanje je Zlatna medalija za očuvanje tradicij, ka im je uručena ljeta 1996. Undanci u minulom razdoblju s uspjehom su nastupali na različitim festivalima u Austriji, Sloveniji, Njemačkoj, Rumunjskoj, Hrvatskoj (Zagreb, Varaždin, Vinkovci, Pitomača). Već od 15 ljet imaju prijateljstvo s grupom Zagreb-Čučerje, a u zadnja ljeta staju u stalnom kontaktu s hrvatskim grupama u Austriji: s KUD-om Graničari iz Fileža, s Hajdenjaki iz Dolnje Pulje ter i s hrvatskom tamburaškom grupom u Slovačkoj „Čunovski bećari”. Od nedavna se strefu i s folkloristi KUD-a „Slavko Mađer” iz Cericā, ke će znova posjetiti u slavonskom septembru, prilikom priredbe Vinkovačke jeseni.

-Tih-

**Čitajte i širite
Hrvatski glasnik!**

Sanja da stigne na olimpijadu

Trinaestogodišnju Sabinu Mihović našla sam u Serdahelu, u društvu omiljenih životinja kod svog djeda. S veselim, nasmijanim licem me je dočekala.

Ljetni raspust uvijek provodi na selu, u Pomurju. To je ono pravo mjesto za nju gdje se rado odmara od cjelogodišnjega napornog rada.

Podrijetlom je Hrvatica, tata „Serdhelčan”, a mama „Keresturčica”. Sabina se bavi zapravo nesvakodnevnim športom s Dalekom istoka, japanskim vidom borilačkog športa, džudom. Svojom je upornošću, vještinom tijekom proteklih četiri godine u športskoj grani džuda stekla niz priznanja: 50 zlatnih, 15 kupova i niz spomenica. Redovito se može čitati o njoj na stranicama mjesnih novina. Iza nje su mnoga tuzemna i inozemna natjecanja.

„Najradije se sjećam inozemnih gostovanja, natjecanja u Austriji, Sloveniji, pa u susjednoj Hrvatskoj, u glavnom gradu Zagrebu, u Varaždinu, u Jastrebarskom.

Prije mjesec dana imala sam prilike da sudjelujem nekoliko dana u lijepom Dubrovniku. Bilo je dojmljivo. Međunarodno natjecanje se razvijalo u susjednom gradu Cavatu, na obali plavog Jadrana. Tu sam također osvojila zlatnu medalju. Bila sam najuspješnija natjecateljica ove športske manifestacije, na kojoj su se okupili najbolji majstori džuda. Moj tata uvijek je vjeran pratilac mojih natjecanja. Mnogo mogu zahvaliti njemu, pa i mom treneru Józsefu Mesteru. Obojica mi daju sve što se od srca može pružiti, oni se također raduju mojim rezultatima” – govorila mi je zadovoljno Sabina, članica kaniškoga MAV Rt-a.

Ovакви rezultati mogu se postići samo napornim radom, vježbanjem tjedno tri puta, marljivošću, izdržljivošću. A usto svakodnevno trčanje, plivanje. Najveći san mlade džudo športašice jest sudjelovati na olimpijadi. Od srca joj želim da se njezina želja ispuni.

Marina Adam, Serdahel

Kada smo maleni i debeli – svima smo dragi. Kada narastemo i pođemo u školu, a debeli smo nadalje, nazvat će nas debeljko ili bumbar. Ostanemo li debeli i u srednjoj školi, onda to postane problem, osobito za djevojčice.

Višak kilograma ljeti je još vidljiviji. Treba biti u kratkim hlačama, tanjim haljinicama u kojima se nataloženi višak još više vidi. Neki se tada zaprepaste pa naglo počinju držati dijetu, a nakon što su izmučili svoj organizam kažu „dosta” i opet kreću osvajanjem najsladih jela.

Tko je najveći neprijatelj našega zdravlja? Mi sami.

Čime ugrožavamo svoje zdravlje?

Za debeljuce

Hranom, pićem i lijenošću.

Debljina, gojaznost, to je nemoralno gomilanje masnoće u organizmu, s natprosječnim povećanjem tjelesne težine. Normalna visina i težina djeteta od 7 godina jest 110-130 cm i 16-30 kg, djeteta od 10 godina 125-150 cm i 23-43 kg, djeteta od 12 godina 135-160 cm i 27-54 kg.

Kako postajemo gojazni? Teško je dati odgovor jer veliku ulogu igra i naslijede. Dijete naslijedi od roditelja genetsku poruku koja upravlja rastom tijela. Ali važne su i navike: kako se hranimo i kako živimo. Važno je: dok čovjek raste, u njegovu se tijelu stvaraju nove masne stanice (tzv. adipociti); kad prestane rasti, više se ne stvaraju nove masne stanice, već za cijeli život ostaje isti broj, samo što se te stanice mogu povećavati, debljati. Zato treba paziti da se u vrijeme rasta masne stanice previše ne namnože!

Nekoliko pravila da ne postanemo predebeli:

- manje jesti kaloričnu hranu, a više syježeg voća i povrća
- smanjiti masne začine, zamijeniti masnoće životinjskog podrijetla

(maslac, vrhnje, slanina i mast) maslinovim i drugim biljnim uljem

- manje jesti crveno meso i suhomesnate proizvode, bolje jesti ribu, meso kunića i peradi
- smanjiti količine sira i mlječnih proizvoda, bolje uzimati obrano nego punomasno mlijeko
- trošiti više povrća, tjesteninu, rižu i općenito žitarice
- manje soliti hranu i izbjegavati jako slana jela
- manje slatkisa
- mnogo se kretati.

Od svih savjeta najvažnije je da se mnogo krećemo, hodamo, trčimo, bavimo se športom. Ljeti kad je lijepo vrijeme, to nije ni tako teško. To će vam pomoći da zaboravite na jelo i nećete sve svoje vrijeme trošiti na grickanje i žvakanje. Nakon športa i kretanja ogladnjet ćete, ali budite bez brige, to je zdrava glad od koje se ne deblja, no ipak pripazite da ni tada ne pretjerujete i da trošite što zdraviju hranu! U ljetu sazrije mnogo raznovrsnih voća i povrća koja su vrlo fina, a osim toga i ne deblja. Kad biste se sjetili da uzmete čokoladu u ruke ili čips, bolje uzmite breskvu, lubenicu, jabuku ili bilo koje voće što rado jedete.

Beta

Šopron po drugi put
**Jednotajedni centar
hrvatskoga folklora**

Državni tamburaški i plesački tabor u Šopronu se je jur po drugi put odvijao od 19. do 25. jula, u organizaciji Društva Gradišćanskih Hrvatov u Ugarskoj i pod peljanjem Geze Völgyija ml. Jur lani ne bi bio nigdor mislio da će se tolikimi javiti na ovo jednotajedno stručno vježbanje, ali lanjski uspjeh je i ovo ljetno donesao u/iz Gradišće/a već od sto mlađih u šopronski Dičji i omladinski centar s različitim instrumenti u ruka i voljom ter raspoloženjem, a i ritmom u nogu. Gorčinu u glasu glavnoga organizatora, Koljnofca Geze Völgyija, jedino zato smo mogli čutiti prilikom našega razgovora jer, kako je rekao, još pred taborom nekoliko dana nije se znalo hoće li se moći zaistinu prirediti folklorni sastanak ili ne, jer toliko je manjkalo financijskih sredstava. Stroški za jednotajedno usavršavanje su bili iskalkulirani otprilike na tri milijun forintov, a na naticanja je uspjelo skupasabratи od: Javne zaklade za nacionalne i etničke manjine u Ugarskoj, Hrvatske matice iseljenika, koljnofske Hrvatske manjinske samouprave, Društva Gradišćanskih Hrvatov u Ugarskoj i od uplaćenih svotov za diozimanje još svenek ne dovoljno, ali ostali dio svote po obećanju će još dodati Hrvatska državna samouprava. To je ipak najvažnije da su još mogli dobiti najavljenici iz Dušnoka, Aljmaša, Sumartona, Koljnofa, Petrovoga Sela, Bizonje, Kemlje, Čeprega, Prisiķe, Hrvatskoga Židana i, kako su i oni sami rekli, kvar bi bilo izostaviti ovu priliku. I ovput su najvećimi bili

Petrovišćani i Koljnofci, ali pažnje vredna je inicijativa da školski direktor Žolt Trojko dopeljao je svoje osnovnoškolare iz Sumartona, ki su bili jedanaestimi. Velik je bio broj ljetos i čunovskih tamburašev ter mnogo je bilo tančošev i iz Devinskoga Novoga Sela (Slovačka). Dopodne i otpodne je potekla intenzivna vježba u velikoj dvorani za muzičare, pod dirigiranjem Dražena Šoića, voditelja tamburaške sekcije iz Hrvatske, a u plesnoj prostoriji na katu GYIK-a prvi dani u tajednu su minuli uza stručno pejanje Djure Jeranta (KUD Baranja). U programu su stali folklorni elementi šokačkih plesova, dokle se za ostale dane pobrinuo Štefan Novak, stručni dirigent Kolo-Slavuja iz Beča. Tom prilikom su se diozimatelji iz blizine spoznali s gradišćanskimi koraki, jačkami i tanci u paru. Koliko i kako su se marljivo pripravljali svi na završnu priredbu, ka je bila subotu dopodne, smo mogli viditi i petak otpodne i kad bi bili zapri oči, bojsek bi mislili hrvatski tamburaški orkestar svira pred nami. Dražen Šoić sa smiškom na licu je izjavio da su se svirači jako trudili sprohadjati njegove upute, naučili su mnogo toga, ali isto tako kot i lani jedni su dozvolili sami sebi da za njih samo napodne se začmu zanimanja. Taboraše ovput nije pratilo krasno vrime u Šopronu, zato su većinom tulumarili, svirali i veselili se u Domu fakulteta kade su bili smješteni, ali s čudnom energijom su djelali ter su se žilavo izdržali dan za danom. Petkom je petrovitska Pinkica svirala za zbogom do jutra, a drugi dan završni koncert je dokazao što je rezultirao šopronski tajedan u glazbi i plesu. Drugi državni tabor plesa i tamburicanja je stilski završen tamburaškom proslavom jer 9. jula, subotu, svi diozimatelji su dostali pozivnicu na svetacnost 30. obljetnice koljnofskih tamburašev.

-Tihomir

Misno slavlje u Homokkomáromu

Homokkomárom, nedaleko od Kaniže, omiljeno je hodočasničko mjesto pomurskih Hrvata. Na tome mjestu prilikom iskopavanja temelja kapelice pronađena je jako stara relikvija sa slikom Blažene Djevice Marije. Od toga vremena svakoga 13. dana u mjesecu tu se održava hodočasnička misa. Mnogi vjernici iz obližnjih i daljih mjesta na tome mjestu traže pomoć od Isusove majke, ili joj iskazuju zahvalu.

U Homokkomáromu su 1360. g. pavlini osnovali župu, izgradili samostan i crkvu, što je za turskih razaranja razvaljeno. Njemački su doseljenici ta zdanja s franjevcima 1772. g. obnovili, ali je i to izgorjelo, pa potom opet obnavljano. Bježeći od Turaka, Hrvati su se nastanili blizu spomenutoga mjesta, pa oni koji su i poslije turske opasnosti ostali na tome tlu, u toj su crkvi mogli pribivati bogoslužju na hrvatskom jeziku. Čak i u osnivačkom dokumentu župe stoji da se u toj crkvi trebaju govoriti mise i na hrvatskom i njemačkom jeziku.

Budući da pomurski Hrvati često odlaze u Homokkomárom, kaniška Hrvatska manjinska samouprava zamolila je mjesnog župnika Imre Szűcsa da se godišnje bar jedanput održi misa i na hrvatskom jeziku. Svećenik se obradovao toj molbi i od 2002. g. svakog 13. srpnja tu se misi na hrvatskome.

Prijašnjih je godina mise govorio koprivnički dekan Blaž Horvat, a ove godine misu je uveličao i varaždinski biskup Marko Culej.

Unatoč kiši, crkva na najvišem vrhu sela napunila se vjernicima i mnogim svećenicima iz okolnih župa. Misi su sudjelovali keresturski i fićehaski župnik Rafael Kramer, mlinarački, pustarski i serdahelski župnik Vilim Harangozo, te sumartonski župnik György Kiss.

Hrvatsku misu koncelebrirali su biskup Marko Culej i dekan Blaž Horvat, a pratilo ju je koprivnički crkveni zbor.

Mjesni župnik Imre Szűcs srdačno je pozdravio goste iz Hrvatske i zahvalio je na pomoći prilikom celebriranja mise te spomenuo misli sv. Pavla kako pripadnike raznih naroda razdvaja samo jezik, ali ih spaja ista vjera, jer vjera je jedna i Bog je jedan. Materinski jezik dobiven je također od Boga, i na bilo kakvom jeziku se čuje Božja riječ, to je njemu jednako draga.

Varaždinski se biskup obratio vjernicima u znaku euharistijske godine u kojoj Isusova majka dobije izrazito značenje.

Život treba graditi s Bogom, jer samo uz njega možemo osjećati mir, gdje ga nema, ljudi strahuju. U strahu žive bogati jer se boje za svoju imovinu da će ju izgubiti, u strahu su i moćnici, što svjedoče tragedije u Londonu, u Americi, roditelji žive u strahu zbog svoje djece kojima prijete opasnosti: alkohol, droga, nezaposlenost.

U svim tim strahovima Marija pruža pomoć u koga su se ugledali i kojoj su vjerovali i velikani katoličke crkve, papa Ivan Pavao II. Kao veliki štovatelj Isusove majke, stavio je na svoj grb slovo „M”, što

Varaždinski biskup Marko Culej dolazi među pomurske vjernike

znači Marija. Blaženi Alojzije Stepinac uvijek je imao uza sebe sliku majke Marije. Liturgija u homokkomáromskoj crkvi također je bila odana majci Božjeg sina čiju su pomoći tražili mnogi vjernici molitvom i pjesmom.

Hrvatski ugodaj mise osnažili su članovi kaniškoga pjevačkog zbora, obučeni u hrvatsku narodnu nošnju, i tako obučeni sudjelovali ophodu oko crkve.

Beta

Kuhajmo zajedno Bajska riblja čorba

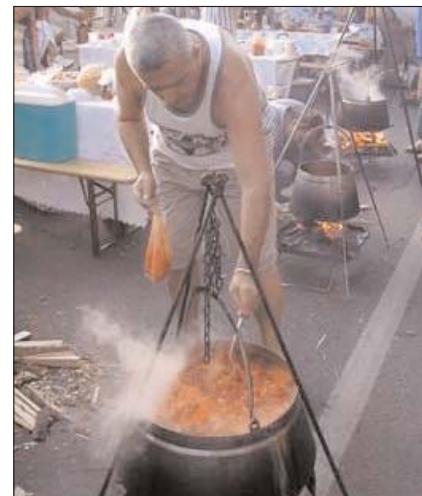
Tajna iznimnog okusa bajske riblje čorbe krije se u tome što je uvjek kuhaju muškarci, od kojih, dakako, svaki je ponosan na svoje umijeće. Dakle, velika je hrabrost preporučiti taj recept jer se svaki njezin „tvorac“ zaklinje da je njegova najbolja, a na druge odmahuje.

Uz kilogram ribe pripremite: veliku glavicu crvena luka, vrhom punu žlicu sitno mljevene crvene paprike, po potrebi soli, po želji nekoliko komada paprike trešnjevke, 1,2 litre vode, po osobi 10 dag (po mogućnosti domaćih) rezanaca.

Bajska riblja čorba obvezatno se priprema: u kotliću; ako je moguće, na slobodnoj vatri, naime, dim je čini ukusnijom; riba treba da je slatkovodna i

raznovrsna; šaran je najbitniji jer se bez njega ne može kuhati prava i specijalna riblja čorba, koja je to bolja što se priprema najjednostavnije, odnosno u kotlić se stavljuju svi začini, koji se zaliju vodom, a kada voda provre, dodaje se mljevena paprika, a nakon dvadesetak minuta čorba je gotova. Neophodna su još: ljuta paprika i domaća tjestenina od 10 jaja.

Mnogi tvrde da se tijekom kuhanja čorbe ne treba osvrтati na vrijeme, naime, ako čovjek u desetominutnim razmacima spusti po jedan mali špricer, onda nakon četvrtog u čorbu se stavlja mljevena paprika, a kod šestog ili sedmog jelo se može postaviti. Zatim – budući da riba i dalje mora plivati – može otpočeti „vinarenje“.

Hrvatski dan u Martincima

Hrvatska samouprava sela Martinaca 29. srpnja organizira Hrvatski dan. Martinčani se spremaju na veliko slavlje i druženje koje počinje u poslijepodnevnim satima svetom misom na hrvatskom jeziku u mjesnoj crkvi, a nastavlja se nogometnom utakmicom u Cretiću između ekipa Martinaca i Brezovice iz Republike Hrvatske. Kulturni program ispred športske dvorane počinje u 19 sati, a u njemu će nastupiti Plesači OŠ Martinci, KUD „Seljačka sloga“ iz Brezovice, naselja s kojim Martinčani imaju prijateljske veze, Mješoviti pjevački zbor iz Harkanja te martinčki Ženski pjevački zbor „Korijeni“. Zvijezda martinačkog dana i večeri bit će Krunoslav Kićo Slabinac, a nakon njegova nastupa slijedi Hrvatski bal gdje će svirati sastav „Podravka“.

BRLOBAŠ – 17. srpnja u nedjelju je u malom podravskom naselju Brlobašu održano proštenje u povodu Dana sv. Ilike zaštitnika sela Brlobaša i brlobaških Hrvata. Svetu misu u prekrasnoj brlobaškoj crkvi predvodio je martinčki župnik Norbert Nagy.

NOVO SELO – Stanovnici podravskog naselja Novo Selo spremaju se za svoje proštenje za blagdan sv. Ane koje će se održati 24. srpnja u seoskoj crkvi. Svetu misu počinje u 11 sati i 30 minuta. Misu će predvoditi mjesni župnik, a gost dana bit će velečasni Franjo Pavleković, svećenik rodom iz Novoga Sela.

MARTINCI – U organizaciji Zajednice podravskih Hrvata na čijem se čelu odnedavno nalazi Zoltan Sigečan, nastavnik iz Martinaca, 16. srpnja jedan autobus pun hrvatskih vjernika iz Podravine hodočastio je u marijansko svetište Mariju Bistrici u Hrvatskoj. Hodočasnici su molili zagovor Majke Božje Bistričke za svoje obiteljske teškoće, a kraj misnoga slavlja u crkvi uljepšalo je pjevanje naših hodočasnika uz pratnju orguljaša iz Starina. Hodočasnici su na povratku svojim kućama zastali i u Zagrebu, glavnom gradu Republike Hrvatske.

HRVATSKA KRONIKA

27. srpnja 2005. u 13.00 na I. programu
(Repriza: 28. srpnja 2005. u 14.05 na II. programu)

Život Hrvata u Crnoj Gori
Dogadjaj tjedna u Hrvatskoj
TV-kalendar
Urednica: Timea Šakan

Dan sela u Plajgoru

8-10 uri: Otvorenje granice med Plajgorom i Kloštrom. Načelniki dvi sel se pozdravu na granici ziz kratkim programom.

8.30 uri: Primanje gostov u selu kod Općinskog stana.

9 uri: Blagoslavljivanje pilja Majke Božje.

10.30 uri: Troježična sveta maša kod crikve
Celebranti: Prof. Rajmund Temmel iz Željeznoga
Dr. Anton Kolić iz Ratištofa
Štefan Dumović mjesni farnik

Svetu mašu oblikuje Pjevački zbor Frakanave
i Zbor Peruška Marija iz Židana.

12 uri: Agapa u Općinskom stanu

13.30 uri: Prosečija od crikve na blagoslavljivanje križa.
Po blagoslovljaju programi u Općinskom stanu i prijateljsko druženje.

18-21 uri: Gosti se sprohadjavaju na granicu, zbogomdavanje.
Svakoga najsrdičnije pozivamo i čekamo!
Organizatori:

Seoska samouprava i Vjerska općina Plajgora

V. D. GLAVNOG I ODGOVORNOG UREDNIKA: Branka Pavić-Blažetin, tel.: 72/435-416, e-mail: branka@croatica.hu, NOVINARI: Stipan Balatinac, tel.: 79/454-614, e-mail: balatinac@croatica.hu, Bernadeta Blažetin, tel.: 93/383-034, e-mail: beta@croatica.hu, Timea Horvat, tel.: 94/315-479, e-mail: tiho@croatica.hu, Lektor: Živko Mandić, tel.: 1/256-0765, e-mail: zsvivo@croatica.hu KOREKTOR: Kristina Goher. ADRESA: 1065 Budapest, Nagymező u. 49. Tel./Fax: 1/269-2811, tel.: 1/269-1974, e-mail: croatica@croatica.hu – ZA POŠTANSKE POŠILJKE: 1396 Budapest, Pf.: 495. OSNIVAC: Savez Hrvata u Madarskoj. IZDAVAČ: Croatica Kht. RAVNATELJ: Čaba Horvath. List širi posredstvom Madarske pošte, na osnovi preplate na žiroračun: CITIBANK Rt. 10800014-30000006-10612032, redakcija Hrvatskoga glasnika i alternativni širiteљi. Preplata na godinu dana iznosi: 4160.–Ft. List pomaže Javna zaklada za nacionalne i etničke manjine u Madarskoj. Rukopise, fotografije i crteže ne čuvamo i ne vraćamo. TISKARSKA PRIPREMA, TISAK: CROATICA Kht., 1065 Budapest, Nagymező u. 49.

HU ISSN 1215-1270